

(Ф 03.02 – 110)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

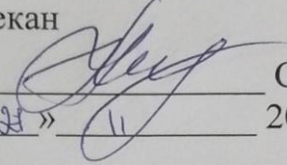
Національний авіаційний університет

Факультет економіки та бізнес-адміністрування

Кафедра економіки повітряного транспорту

УЗГОДЖЕНО

Декан

С. Петровська

« 21 » 11 2019 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

А. Гудманян

2019 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«Комерціалізація інтелектуального бізнесу»

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність: 051 «Економіка»

Освітньо-професійна програма: «Економіка підприємства»

Форма навчання	Семестр	Усього (годин / кредитів ECTS)	Лекції	Практ. заняття	Самостій на робота	ДЗ / К.р	Форма сем. контролю
Денна	1	120/4,0	17	17	86	1 ДЗ	Екзамен
Заочна	1	120/4,0	6	6	108	1 К.	Екзамен

Індекс: PM-6-051/19-2.1.5.3

Індекс: PM-12-051/19-2.1.5.3

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Комерціалізація інтелектуального бізнесу»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2019
		Стор. 2 із 11	

Робочу програму навчальної дисципліни «Комерціалізація інтелектуального бізнесу» розроблено на основі освітньої програми та робочих навчальних планів № РМ-6-051/19 та № РМ-12-051/19 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 051 «Економіка» освітньо-професійної програми «Економіка підприємства» та відповідних нормативних документів.

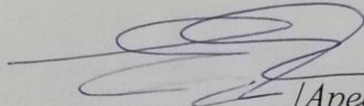
Робочу програму розробив:
 доцент кафедри економіки
 повітряного транспорту

/Борисюк Ірина Олександрівна/

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 051 «Економіка» (освітньо-професійної програми «Економіка підприємства») - кафедри економіки повітряного транспорту, протокол № 25 від «18» 11 2019 р.

Завідувач кафедри

/Ареф'єва Олена Володимирівна/

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету економіки та бізнес-адміністрування, протокол № 9 від «27» 11 2019 р.

Голова НМРР

/Тофанчук Анатолій Тимофійович/

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Комерціалізація інтелектуального бізнесу»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2019
		Стор. 3 із 11	

ЗМІСТ

	сторінка
Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Заплановані результати	4
1.2. Програма навчальної дисципліни	5
2. Зміст навчальної дисципліни	7
2.1. Структура навчальної дисципліни	7
2.2. Домашнє завдання	8
2.3. Завдання на контрольну (домашню) роботу (ФЗН)	8
2.4. Перелік питань для підготовки до екзамену	8
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	9
3.1. Методи навчання	9
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	9
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті	9
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	10

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Комерціалізація інтелектуального бізнесу»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2019
		Стор. 4 із 11	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Комерціалізація інтелектуального бізнесу» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених розпорядженнями №071/роз. від 10.07.2019 р., № 088/роз, від 16.10.19 та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Заплановані результати.

Місце даної дисципліни в системі професійної підготовки фахівця. Навчальна дисципліна «Комерціалізація інтелектуального бізнесу» відноситься до циклу дисциплін професійної підготовки та є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця з економіки підприємства.

Метою викладання дисципліни є формування у студентів комплексу теоретичних знань і практичних навичок формування та управління інтелектуальним бізнесом, економічного обґрунтування напрямків його розвитку та забезпечення успішного функціонування.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- вивчення основних теоретичних засад інтелектуального бізнесу як специфічного формату бізнесової діяльності;
- розкриття сутності та специфіки інтелектуальних продуктів;
- вивчення основ організації, ведення та управління інтелектуальним бізнесом та його ресурсного забезпечення;
- визначення ризиків інтелектуального бізнесу;
- розроблення моделей просування та комерціалізації інтелектуальних продуктів.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі **компетентності**:

Знати:

- основні теоретико-методичні засади інтелектуального бізнесу;
- сутність і специфіку інтелектуальних продуктів та процесу їх створення;
- законодавчу базу започаткування та ведення інтелектуального бізнесу;
- особливості управління інтелектуальним бізнесом;
- методи управління ризиками інтелектуального бізнесу;
- схеми і моделі просування та комерціалізації інтелектуальних продуктів.

Вміти:

- створювати та виявляти інтелектуальні продукти;
- визначати прийнятні бізнес-моделі інтелектуального бізнесу;
- застосовувати законодавчу базу для створення та ведення

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Комерціалізація інтелектуального бізнесу»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2019
		Стор. 5 із 11	

інтелектуального бізнесу;

– розробляти моделі мотивації для творчих колективів;

– визначати ризики інтелектуального бізнесу;

– виявляти та застосовувати основні тенденції та перспективи віртуалізації інтелектуального бізнесу.

Міждисциплінарні зв'язки: Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін «Управління інноваційною діяльністю підприємства», «Стратегічне управління підприємством», «Економічне управління підприємством», «Проектний консалтинг», «Управління ресурсними потоками підприємства» та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Управління розвитком компанії», «Корпоративне управління» та інших.

1.2. Програма навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модулю, який є логічно завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

Модуль №1 «Організаційно-економічні та управлінські аспекти ведення та комерціалізації інтелектуального бізнесу»

Тема 1.2.1. Теоретичні засади інтелектуального бізнесу.

Інтелектуалізація світового економічного розвитку як передумова трансформацій у змісті людської праці та бізнесу. Сутність, призначення, цілі та види інтелектуального бізнесу. Характеристика суб'єктів і об'єктів інтелектуального бізнесу. Бізнес-інтелект як знання «про бізнес» і «для бізнесу».

Чинники та передумови розвитку інтелектуального бізнесу в світі та в Україні. Основні перешкоди на шляху становлення інтелектуального бізнесу в Україні. Напрямки подолання проблем у сфері інтелектуального бізнесу. Перспективи розвитку інтелектуального бізнесу.

Тема 1.2.2. Інтелектуальний потенціал організації. Інтелектуальні продукти та інтелектуальна власність.

Сутність і структура інтелектуального потенціалу організації. Роль інтелектуального потенціалу організації у розвитку інтелектуального бізнесу.

Види і результати інтелектуальної діяльності. Сутність і специфіка інтелектуальних продуктів. Види інтелектуальних продуктів. Особливості створення інтелектуальних продуктів. Місце інтелектуального продукту в системі інтелектуальної власності.

Сутність інтелектуальної власності як економічної категорії. Види інтелектуальної власності. Правові засади захисту інтелектуальної власності. Специфіка вартісної оцінки прав на об'єкти інтелектуальної власності.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Комерціалізація інтелектуального бізнесу»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2019
		Стор. 6 із 11	

Тема 1.2.3. Розробка і комерціалізація проектів інтелектуального бізнесу.

Трансформація інтелектуальної власності в інноваційний продукт. Ідеї, відбір та оформлення ідей на шляху до створення інтелектуального продукту. Розробка проектів інтелектуального бізнесу.

Зміст, шляхи та механізми комерціалізації об'єктів інтелектуального бізнесу. Зарубіжний досвід процесу комерціалізації продуктів інтелектуальної діяльності. Ліцензійні угоди, їх структура та класифікація. Опціонні договори в ліцензійній торгівлі. Договір комерційної концесії (франшизи). Договори лізингу. Організація трансферу інтелектуальних технологій.

Тема 1.2.4. Організація інтелектуального бізнесу.

Необхідність нормативно-правового регулювання інтелектуального бізнесу в Україні. Досвід державного регулювання інтелектуальної діяльності в світі. Нормативно-правові засади формування та функціонування інтелектуального бізнесу в Україні. Державна система правової охорони інтелектуальної власності в Україні.

Способи та етапи організації власної справи в сфері інтелектуального бізнесу. Організаційно-правові форми інтелектуального бізнесу. Франчайзинг як спосіб організації власної справи. Інфраструктура інтелектуального бізнесу. Бізнес-консалтинг як самостійний напрям інтелектуального бізнесу. Середовище діяльності інтелектуального бізнесу.

Тема 1.2.5. Ресурсне забезпечення інтелектуального бізнесу.

Інтелектуальний капітал як основний ресурс інтелектуального бізнесу. Економічний зміст інтелектуального капіталу. Характеристика основних складових інтелектуального капіталу. Види і функції інтелектуального капіталу.

Персонал інтелектуального бізнесу. Сутність та особливості мотивації розробників інтелектуальних продуктів. Фактори впливу на мотивацію творців інтелектуальних продуктів. Мотиваційний механізм розробників інтелектуальних продуктів.

Фінансування інтелектуального бізнесу. Джерела і форми фінансування інтелектуального бізнесу. Сутність, види та значення інвестицій в інтелектуальний бізнес. Умови залучення інвестицій в інтелектуальний бізнес.

Інформація як основний ресурс інтелектуального бізнесу. Сутність, завдання, цілі та значення інформаційного забезпечення інтелектуального бізнесу. Джерела інформаційного забезпечення інтелектуального бізнесу. Значення інформаційного забезпечення для розвитку інтелектуального бізнесу.

Тема 1.2.6. Особливості ведення і розвитку інтелектуального бізнесу.

Напрямки розвитку інтелектуального бізнесу. Особливості маркетингу інтелектуального бізнесу. Ціноутворення в інтелектуальному бізнесі.

Компенсаційна політика як форма мотиваційного забезпечення розвитку інтелектуального бізнесу. Сутність, структура та розробка компенсаційного пакету підприємства. Проблеми формування справедливої компенсаційної

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Комерціалізація інтелектуального бізнесу»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2019
		Стор. 7 із 11	

політики у сфері забезпечення інтелектуального бізнесу. Сутність соціального капіталу як основи розвитку інтелектуального бізнесу.

Віртуалізація бізнесу як напрямок розвитку підприємництва. Особливості віртуалізації інтелектуального бізнесу. Переваги віртуалізації інтелектуального бізнесу. Інтернет-технології в інтелектуальному бізнесі. Електронна комерція. Застосування хмарних сервісів в інтелектуальному бізнесі.

Тема 1.2.7. Управління інтелектуальним бізнесом.

Основні аспекти управління інтелектуальним бізнесом. Мета, завдання та функції управління інтелектуальним бізнесом. Структура управління інтелектуальним бізнесом. Механізм управління інтелектуальним бізнесом та його основні елементи. Управління об'єктами інтелектуальної власності. Управління інтелектуальною власністю на різних етапах її життєвого циклу. Управління інтелектуальним капіталом компанії.

Тема 1.2.8. Економічна безпека і ризики інтелектуального бізнесу.

Економічна безпека інтелектуального бізнесу: сутність, цілі, принципи. Складові економічної безпеки інтелектуального бізнесу. Механізм забезпечення економічної безпеки інтелектуального бізнесу. Ризики і загрози в інтелектуальному бізнесі. Класифікація інтелектуальних та інноваційних ризиків. Оцінка і склад ризиків у сфері інтелектуального бізнесу. Управління економічними ризиками у сфері інтелектуального бізнесу.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни.

№ пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Лаб./прак. заняття	СРС	Усього	Лекції	Лаб./прак. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль №1 «Організаційно-економічні та управлінські аспекти ведення та комерціалізації інтелектуального бізнесу»									
1.1	Теоретичні засади інтелектуального бізнесу	1 семестр				1 семестр			
		12	2	2	8	14	2	-	12
1.2	Інтелектуальний потенціал організації. Інтелектуальні продукти та інтелектуальна власність	12	2	2	8	14	-	2	12
1.3	Розробка і комерціалізація проектів інтелектуального бізнесу	12	2	2	8	18	2	2	14
1.4	Організація інтелектуального бізнесу	12	2	2	8	12	-	-	12

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Комерціалізація інтелектуального бізнесу»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2019						
		Стор. 8 із 11							

1.5	Ресурсне забезпечення інтелектуального бізнесу	12	2	2	8	12	-	-	12
1.6	Особливості ведення і розвитку інтелектуального бізнесу	12	2	2	8	12	-	-	12
1.7	Управління інтелектуальним бізнесом	12	2	2	8	18	2	2	14
1.8	Економічна безпека і ризики інтелектуального бізнесу	19	2	2 1	14	12	-	-	12
1.9	Домашнє завдання Контрольна (домашня) робота	8	-	-	8	8	-	-	8
1.10	Модульна контрольна робота №1	9	1	-	8	-	-	-	-
Усього за модулем №1		120	17	17	86	120	6	6	108
Усього за 1 семестр		120	17	17	86	120	6	6	108
Усього за навчальною дисципліною		120	17	17	86	120	6	6	108

2.2. Домашнє завдання.

Домашнє завдання (ДЗ) виконується в першому семестрі з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь студентів і є важливим етапом у засвоєнні навчального матеріалу з даної дисципліни.

Мета ДЗ: удосконалити теоретичні знання та практичні навички під час вивчення матеріалу навчального модуля.

Виконання, оформлення та захист домашнього завдання здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до «Методичних рекомендацій з виконання домашнього завдання з дисципліни «Комерціалізація інтелектуального бізнесу» для студентів 1 курсу ОС «Магістр» за спеціальністю 051 «Економіка» освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства». Час, потрібний для виконання домашнього завдання, – 8 годин самостійної роботи.

2.3. Завдання на контрольну (домашню) роботу (ФЗН).

Контрольна (домашня) робота виконується в першому семестрі з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь студентів і є важливим етапом у засвоєнні навчального матеріалу з даної дисципліни.

Виконання, оформлення та захист контрольної (домашньої) роботи здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до «Методичних рекомендацій з виконання контрольної роботи з дисципліни «Комерціалізація інтелектуального бізнесу» для студентів 1 курсу заочної форми навчання ОС «Магістр» за спеціальністю 051 «Економіка» освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства». Час, потрібний для виконання контрольної роботи, – 8 годин самостійної роботи.

2.4. Перелік питань для підготовки до екзамену.

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до екзамену розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми, затверджуються протоколом засідання кафедри та доводяться до відома студентів.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Комерціалізація інтелектуального бізнесу»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2019
		Стор. 9 із 11	

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання: пояснювально-ілюстративний, проблемного викладання матеріалу та дослідницький. Крім того студентам надаються індивідуальні консультації (як при зустрічі викладача зі студентом так і через інтернет).

Для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів під час вивчення дисципліни застосовуються навчальні технології: робота в малих групах, семінар-дискусія, мозкова атака, кейс, презентація тощо.

Реалізація цих методів здійснюється під час проведення лекцій, практичних занять, виконанні та захисті домашнього завдання або контрольної роботи, самостійного розв'язування задач, роботі з навчальною літературою тощо.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Базилевич В.Д. Інтелектуальна власність / В.Д. Базилевич. – К.: Знання, 2006. – 431 с.

3.2.2. Гордійчук А.С. Економіка інтелектуальної власності. Навчальний посібник / А. С. Гордійчук, О. А. Стахів. – Рівне: НУВГП, 2012. – 330 с.

3.2.3. Іванова В.В. Інтелектуальний бізнес: Підручник / В.В. Іванова. – Суми: Університетська книга, 2017. – 327 с.

3.2.4. Семикіна М.В. Інтелектуальний бізнес: Навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей денної та заочної форми навчання / М. В. Семикіна, О. М. Петіна; за ред. М. В. Семикіної. – Кіровоград: КНТУ, 2015. – 141 с.

3.2.5. Ястремська О.М. Інтелектуальна власність: навч. посіб. / О.М. Ястремська, Д.О. Ріпка. – Х.: ХНЕУ, 2010. – 279 с.

Допоміжна література

3.2.6. Ареф'єва О.В. Корпоративне управління: еволюція, становлення, розвиток: монографія / О.В. Ареф'єва. – К.: Ліра-К, 2013. – 178 с.

3.2.7. Корпоративне управління в Україні: інтелектуальний капітал, персонал, якість: Монографія / за ред. В.І. Щелкунова, Г.В. Жаворонкової. – К.: Наукова думка, 2010. – 615 с.

3.2.8. Федулова Л.І. Економіка знань: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Л.І. Федулова; НАН України; Ін-т екон. та прогнозів. НАН України. – К., 2009. – 600 с.

3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті

3.2.9. <https://zakon.rada.gov.ua/laws>

3.2.10. <http://www.me.gov.ua>

3.2.11. <http://www.uipv.org/>

3.2.12. <http://www.uacrr.org/>

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Комерціалізація інтелектуального бізнесу»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01–01–2019
		Стор. 10 із 11	

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	1 семестр	
	Модуль №1	Модуль №1
Відповіді на практичних заняттях або підготовка доповідей (4б. х 4 зан.)	16 (сумарно)	–
Виконання тестових завдань на знання теоретичного матеріалу під час практичних занять (5б. х 4 зан.)	20 (сумарно)	20 (сумарно)
Виконання та захист домашнього завдання	10	–
Виконання, оформлення та захист контрольної (домашньої) роботи	–	40
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	<i>28 балів</i>	–
Виконання модульної контрольної роботи №1	14	–
Усього за модулем №1	60	60
Семестровий екзамен	40	40
Усього за дисципліною	100	

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума підсумкової семестрової модульної та екзаменаційної рейтингових оцінок, у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Комерціалізація інтелектуального бізнесу»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2019
		Стор. 11 із 11	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				